

تقديم به

پدران و مادرانمان

که همواره چراغ دلمان را به نور امید روشن داشته‌اند.

www.ketabir

رادیولوژی

تشخیصی

آرمسترانگ

زیر نظر

دکتر حسین قناعتی

دانشیار گروه رادیولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران

ترجمه

دکتر بهنود شاهی

دکتر بابک سندگل

دکتر مهدیه گرجی

دکتر سالار ملک محمدی

دکتر هادی قدیمی

دکتر سارا آرین مهر

آرمسترانگ، پیتر، ۱۹۹۰ - م
 رادیولوژی تشخیصی آرمسترانگ / ایپتر آرمسترانگ، مارتین وست،
 اندرو واکال، ترجمه سالار ملک محمدی، ... (زودبکران) زیر نظر حسین
 قناعتی، ... تهران: تیمورزاده: طبیب، ۱۳۸۲،
 ۲۱۶ ص.

ISBN: 964-420-046-2، ۶۹۵۰۰ ریال

Diagnostic imaging, 3th ed, 2003.

عنوان اصلی:
 کتب حاضر در سالهای متفاوتی تحت عناوین مختلف توسط ناشرین
 متفاوتی منتشر شده است.
 فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. تشخیص تصویری، الف-وستی، مارتین، L. Wastie, Martin J.,
 پروکال، اندرو، A. G. Rockall, Andrea G. ج. ملک محمدی، سالار، مترجم.
 دقناعتی، حسین،
 ۱۳/۷/۷۸ RC / ۰۰۷۵۲
 ۱۳۸۲

کتابخانه ملی ایران

۳۸۸-۴۴

نشان برای بهترین ...

به مناسبت
 هجدهمین
 نمایشگاه بین المللی
 کتاب

نام کتاب:	رادیولوژی تشخیصی آرمسترانگ ۲۰۰۴
تألیف:	P. Armstrong - M. L. Wastie - A. G. Rockall
ترجمه:	دکتر سالار ملک محمدی - دکتر هادی قدیمی - دکتر سارا آیین مهر
	دکتر بهنود شاهی - دکتر بابک سندگل - دکتر مهدیه گرجی
زیر نظر:	دکتر حسین قناعتی
ناشر:	مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تیمورزاده - نشر طبیب
طرح جلد:	واحد طراحی انتشارات تیمورزاده (علی محمدی اصل)
حروفچینی و صفحه‌آرایی:	محمد بهمنی
نوبت چاپ:	اول - بهار ۱۳۸۳
شمارگان:	جلد ۲۲۰۰
لیتوگرافی:	باختر
چاپ:	مؤسسه چاپ سامان
صحافی:	ولیعصر (عج)
بها:	۶۹۵۰ تومان

دفتر مرکزی (اداری): خیابان کریم خان زند - لیش میرزای شیرازی - شماره ۱۶۵

طبقه سوم شرقی - کدپستی ۱۵۹۷۹ - تلفن: ۹۰۹۰۹۸۰ (خط) - دورنگار: ۹۸۰۹۸۰۹۸۰

کتابفروشی مرکزی: میدان ۷ تبر - ابتدای خیابان قائم مقام فراهانی - شماره ۵

تلفن: ۹۰۹۰۹۸۲۹۰ (خط) - دورنگار: ۸۳۲۸۲/۸۲

کتابفروشی شماره ۱: بولوار کشاورز - خیابان ۱۶ آذر (۵۰ متر پایین تر از بولوار کشاورز)

ساختمان کتاب ۱۱۲ - کدپستی ۱۴۱۷۹ - تلفن: ۸۹۵۱۱۱۲ (خط) - دورنگار: ۹۸۷۱۱۱۲

WWW.teimourzadeh.com
 e-mail: info@teimourzadeh.com

شابک ۹۶۴-۴۲۰-۰۴۶-۲
 ISBN 964-420-046-2

بنام خدا

نقش تصویربرداری در درمان بیمار روز به روز در حال پیشرفت است و دانشجویان پزشکی و کارورزان در صورت مواجه شدن با طیف وسیعی از اطلاعاتی که تحت عنوان «تصویربرداری تشخیصی» به آنها ارائه می‌شود، ممکن است دچار سردرگمی شوند. از آنجایی که بررسی فیلم‌های ساده رادیولوژی بیش از بقیه تکنیک‌های تصویربرداری مورد نیاز است، ما در این ویراست از کتاب تصویربرداری تشخیصی تأکید مجددی بر این موضوع داشته‌ایم، اما در کنار آن توصیف‌های مناسبی از اولتراسوند، توموگرافی کامپیوتری (CT) و تصویربرداری رزونانس مغناطیسی و رادیولوژی مداخله‌ای هم ارائه کرده‌ایم.

امروزه با استفاده گسترده از تکنیک‌های مختلف و متنوع تصویربرداری، واضح است که برای بررسی یک وضعیت بالینی خاص چندین راه وجود دارد. در این کتاب ما چندان تجویزکننده یک روش خاص نبوده‌ایم زیرا در عمل و بسته به ترجیح پزشکان و رادیولوژیست‌ها و نیز وسایل در دسترس و مهارت‌های موجود امکان استفاده از روش‌های مختلفی وجود دارد.

ما در این کتاب بار دیگر سعی کردیم که نیازهای دانشجویان پزشکی و پزشکان جوان را در یادگیری اصول تصویربرداری، برطرف سازیم و این کار را با توضیح دادن تکنیک‌های مورد استفاده در تصویربرداری پزشکی و اندیکاسیون‌های استفاده از آنها انجام داده‌ایم. همانند گذشته، بخش بزرگی از کتاب به این اختصاص یافته است که به خواننده در فهم اصول تفسیر فیلم‌های ساده و تصاویر به دست‌آمده از سایر روش‌های تصویربرداری، کمک کند.

متأسفانه، توصیف کامل پاتولوژی‌های مسئول تصاویر رادیولوژی مختلف از حوزه چنین کتابی خارج است. همچنین، پرداخت کافی به نقش تصویربرداری در درمان بالینی بیماران، نیازمند وجود بخش‌هایی پیرامون جراحی، داخلی و پاتولوژی در این کتاب است. بنابراین، این کتاب به صورت تنها و مجزا نباید خوانده شود؛ این کتاب را باید همراه با مطالعه سایر موضوعات پزشکی مطالعه نمود.

پیتر آرمسترانگ
مارتین ال. واستی
آندره جی. روکال

بنام خدا

رادیولوژی به عنوان یک رشته interdisciplinary تحولات چشمگیری را شاهد بوده است که اثر آن بر پیشرفت سایر رشته‌های پزشکی کاملاً مؤثر است.

امروزه رادیولوژی به عنوان ستون اصلی تشخیص بیماری‌ها مطرح می‌باشد. برای مثال می‌توان به پیشرفت‌های تصویربرداری در زمینه MRI و سی‌تی‌اسکن اشاره نمود. شما می‌توانید تومورهای مغزی را به آسانی تشخیص دهید و با کمک MRS نوع آن را تا حدود زیادی مشخص نمایید.

پیشرفت‌های رادیولوژی به تشخیص محدود نشده و در زمینه‌های درمانی نیز رادیولوژی تهاجمی نقش ارزنده‌ای دارد. بسیاری از بیماری‌های صعب‌العلاج مغزی با روش‌های رادیولوژی تهاجمی به خوبی قابل درمان هستند. برای مثال می‌توان به درمان آنوریسم‌ها و AVM‌های مغزی بدون جراحی از راه آندوواسکولار اشاره نمود. کتاب حاضر توسط آقای آرمسترانگ و همکاران ایشان جهت استفاده دانشجویان پزشکی تهیه شده است که منبع ارزشمندی برای مرور مختصر مباحث رادیولوژی است. قطعاً دانشجویان محترم بایستی برای برخی از مباحث به کتاب‌های مفصل رشته رادیولوژی مراجعه نمایند.

دکتر حسین قناعتی

دانشیار گروه رادیولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه

مترجمان

به نام خالق دانش و با سپاس از او که به ما توفیق داد گامی
ناچیز در جهت پویایی جامعه پزشکی برداریم.

درویدی گران و ثنایی نفیس به شما همکاران عزیز پزشک

مجموعه‌ای که در پیش رو دارید، ترجمه کامل
جدیدترین ویرایش کتاب رادیولوژی آرمسترانگ (ویرایش
۲۰۰۲) است. کتاب حاضر تنها مرجع رادیولوژی مورد تأیید جهت
امتحانات پیش‌کاروری و دستیاری می‌باشد. این ترجمه در دو
نوبت ویرایش شده است و گردآورندگان نهایت تلاش و دقت خود را
در جهت به حداقل رسانیدن اشکالات و نقایص به کار برده‌اند؛ اما
مسلماً مجموعه‌ای از اشتباه خواهد بود. پیشاپیش از بسابت
نقایص احتمالی موجود پوزش می‌طلبیم و امید آن داریم که با
همکاری و مشارکت شما خوانندگان عزیز این نقایص در چاپ‌های
بعدی کتاب مرتفع گردد.

در پایان لازم است از زحمات جناب آقای دکتر قناعتی عضو
محترم هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران که کتاب حاضر را
مورد بازخوانی و ویرایش قرار دادند کمال تشکر را داشته باشیم.
امیدواریم که شما دانشجویان عزیز بیشترین بهره را از
مجموعه حاضر کسب کنید.

در ضمن از زحمات بی‌شائبه کلیه دست‌اندرکاران انتشارات
تیمورزاده و مدیریت محترم انتشارات که در کلیه مراحل تهیه این
کتاب با ما همکاری و مساعدت لازم را داشته‌اند، تشکر می‌نماییم.

مترجمین

۱۲۹..... کلسیفیکاسیون های شکمی	۱۱..... فصل ۱ - مقدمه
۱۳۳..... عکس ساده کبد و طحال	۱۱..... استفاده از بخش تصویربرداری
۱۳۳..... توده های شکمی و لگنی	۱۱..... X-Ray (اشعه ایکس)
۱۳۵..... فصل ۵ - دستگاه گوارش	۱۲..... رادیوگرافی
۱۳۵..... تکنیک ها و اصول کلی تصویربرداری	۱۲..... توموگرافی کامپیوتری (CT)
۱۳۷..... مری	مواد حاجب در رادیوگرافی های معمول و
۱۴۲..... معده و دئودنوم	سی تی.....
۱۵۱..... روده باریک	۱۶..... اولتراسوند
۱۵۹..... روده بزرگ	۱۸..... تصویربرداری رادیونوکلئید
۱۶۲..... بیماری های کولونیک اختصاصی	۲۰..... تصویربرداری رزنانس مغناطیسی
فصل ۶ - سیستم کبدی - صفراوی	۲۳..... ضبط تصویر و سیستم های ارتباطی
۱۷۷..... طحال، پانکراس	۲۳..... عوارض تابش اشعه
۱۷۷..... کبد	۲۵..... فصل ۲ - سینه
۱۷۷..... روش های تصویربرداری	۲۵..... روش های تصویرنگاری
۱۸۰..... توده های کبدی	بیماری های قفسه سینه با یک رادیوگرافی
۱۸۳..... سیروز کبد و افزایش ورید پورت	سینه نرمال.....
۱۸۵..... ترومای کبدی	۳۲..... رادیوگرافی سینه غیرطبیعی
۱۸۶..... دژنراسیون چربی کبد	۳۲..... علائم رادیولوژیک بیماری های ریه
۱۸۷..... سیستم صفراوی	۴۹..... پلور.....
۱۸۷..... تکنیک های تصویربرداری	۵۷..... مدیاستینوم
۱۸۹..... کله سیستیت و سنگ های کیسه صفرا	۶۳..... بزرگی ناف ریه
۱۹۲..... زردی	۶۵..... دیافراگم
۱۹۲..... طحال	۶۷..... قفسه سینه
۱۹۴..... پانکراس	۶۷..... بیماری های خاص
۱۹۵..... توده های پانکراس	۹۴..... ماموگرافی
۱۹۶..... پانکراتیت حاد	فصل ۳ - دستگاه قلبی - عروقی.....
۱۹۸..... پانکراتیت مزمن	۹۷..... فنون تصویربرداری
۲۰۰..... ترومای پانکراس	بیماری های قلبی.....
۲۰۱..... فصل ۷ - مجاری ادراری	قلب.....
۲۰۱..... تکنیک های تصویربرداری	شریانهای پوئموناری.....
۲۱۳..... اختلالات مجاری ادراری	ادم ریه.....
۲۱۳..... سنگ های ادراری	۱۱۳..... آنورت
۲۱۳..... نفروکلسینوز	۱۱۴..... اختلالات قلبی اختصاصی
۲۱۳..... انسداد مجاری ادراری	فصل ۴ - رادیوگرافی ساده شکم.....
۲۲۰..... توده های پارانشیمی کلیه	چگونه به یک فیلم رادیوگرافی ساده شکم نگاه
۲۲۴..... تومورهای اوروتلیال	کنیم.....
۲۲۵..... عفونت حاد مجاری ادراری فوقانی	۱۲۵..... اتساع روده
۲۲۷..... سل	۱۲۹..... آسیت

علائم بیماری مفصلی در عکس ساده ... ۳۰۶	پیلونفریت مزمن (نفروپاتی ناشی از رفلاکس) ... ۲۲۹
فصل ۱۳ - ستون مهره‌ها ... ۳۲۲	نکروز پایلاری ... ۲۲۹
علائم غیرطبیعی ... ۳۲۲	ترومای کلیه ... ۲۲۹
فصل ۱۴ - ضربات استخوان ... ۳۴۱	هیپر تانسیون در بیماریهای کلیوی ... ۲۳۱
تکنیک‌های تصویربرداری ... ۳۴۱	نارسایی کلیوی ... ۲۳۲
آسیب‌های خاص ... ۳۴۸	اختلالات مادرزادی مجاری ادراری ... ۲۳۳
فصل ۱۵ - جمجمه و مغز ... ۳۵۴	مثانه ... ۲۳۴
عکس ساده جمجمه ... ۳۵۴	پروستات و پیشابراه ... ۲۳۸
CT و MRI ... ۳۵۷	اسکروتوم و بیضه ... ۲۴۰
CT مغز ... ۳۵۷	فصل ۸ - مجاری تناسلی زنان ... ۲۴۲
MRI مغز ... ۳۶۰	نماهای طبیعی ... ۲۴۲
نوروسونوگرافی ... ۳۶۲	توده‌های لگنی ... ۲۴۴
اختلالات اختصاصی مغز ... ۳۶۳	هیستروسالپنگوگرافی ... ۲۴۸
ضربه به سر ... ۳۷۳	فصل ۹ - مامایی ... ۲۵۲
فصل ۱۶ - سینوس‌ها، کاسه‌های چشم و گردن ... ۳۸۰	جنین در حال تکامل ... ۲۵۲
سینوس‌ها ... ۳۸۰	پایش جنین ... ۲۵۷
نازوفارنکس ... ۳۸۱	ناهنجاری‌های جنینی ... ۲۵۷
اریت‌ها ... ۳۸۱	حاملگی نابجا ... ۲۶۲
عدد بزاقی ... ۳۸۱	دوره نفاس ... ۲۶۲
گردن ... ۳۸۲	مشکلات شکمی در حاملگی ... ۲۶۲
فصل ۱۷ - رادیولوژی مداخله‌ای و عروقی ... ۳۸۸	فصل ۱۰ - حفره صفاق و خلف صفاق ... ۲۶۳
آنژیوگرافی ... ۳۸۸	حفره صفاق ... ۲۶۳
آرتروگرافی ... ۳۸۸	خلف صفاق ... ۲۶۵
ونوگرافی (فلبوگرافی) ... ۳۹۰	فصل ۱۱ - بیماریهای استخوان ... ۲۷۵
رادیولوژی مداخله‌ای ... ۳۹۰	تکنیک‌های تصویربرداری ... ۲۷۵
آنژیوپلاستی ... ۳۹۰	بیماریهای استخوان ... ۲۷۹
آمبولی فرستادن درمانی ... ۳۹۲	ضایعات منفرد ... ۲۷۹
کاتترگذاری عروقی برای اهداف ... ۳۹۴	ضایعات کانونی متعدد ... ۲۸۹
انفوزیون ... ۳۹۴	واکنش‌های پریوستی متعدد ... ۲۹۳
استنتها و صافی‌های عروقی ... ۳۹۴	کاهش منتشر دانسیته استخوان (استئونی) ... ۲۹۴
نمونه‌برداری سوزنی از راه پوست ... ۳۹۴	افزایش منتشر دانسیته استخوانی ... ۲۹۸
تخلیه آبسه‌ها و سایر تجمعات مایع از راه پوست ... ۳۹۶	تغییرات الگوی تراکولار و تغییر شکل ... ۲۹۸
بیوپسی ترانس ژوگولار کبد ... ۳۹۶	تغییرات شکل استخوان ... ۳۰۱
شانت پور توسیستمیک داخل کبدی ... ۳۹۶	فصل ۱۲ - مفاصل ... ۳۰۶
ترانس هیاتیک (TIPS) ... ۳۹۶	تکنیک‌های تصویربرداری ... ۳۰۶

ضمیمه - سی تی آناتومی شکم ۴۰۳
واژه یاب ۴۰۸

درناژ سیستم گوارش ۳۹۷
درناژ دستگاه ادراری ۳۹۸
درناژ دستگاه صفراوی ۳۹۸